

Geachte Raads- en Statenleden,

In december 2022 hebben wij u voor het laatst bericht over het project Getij Grevelingen. Aanleiding was het besluit van de Minister van Infrastructuur en Waterstaat van november dat jaar om de ontwikkeling van getijdenenergie niet meer integraal te willen meenemen naar de planuitwerkingsfase. Er blijft daarmee nog wel ruimte voor de aangegeven ontwerp wensen vanuit de markt, mits technisch inpasbaar en zonder financiële gevolgen.

Met deze brief informeren wij u over de laatste ontwikkelingen binnen het project Getij Grevelingen, waaronder het resultaat van de Taskforce. Er ligt momenteel geen besluit voor.

Taskforce Getij Grevelingen

De door de ministeries van I&W en LNV ingestelde Taskforce Getij Grevelingen heeft haar eindrapport opgeleverd van het onderzoek naar varianten om de waterkwaliteit en de boven- en onderwaternatuur structureel te verbeteren in het Grevelingenmeer. Dat onderzoek was noodzakelijk omdat eerder bleek dat de kosten van de oorspronkelijke voorkeursvariant het taakstellend budget ruimschoots zouden overstijgen.

Heldere boodschap over de ecologie

De Taskforce Getij Grevelingen concludeert dat het ecologisch systeem van de Grevelingen alleen structureel kan worden verbeterd door de herintroductie van getijdenwerking van bij voorkeur 40 cm. Dat kan alleen worden gerealiseerd door de aanleg van een doorlaatmiddel. Uit het onderzoek blijkt dat de aanlegkosten van een doorlaatmiddel met een getijslag van 40 cm qua aanleg ca. € 838 miljoen zijn. Voor deze variant bedragen de kosten voor beheer en onderhoud € 7,1 miljoen/jaar. De aanlegkosten bedragen daarmee een veelvoud van het beschikbare budget. De regiopartners hebben aan het rijk gevraagd hoe men met deze situatie om wil gaan. Het uitgangspunt voor die vraag is: Begrip voor het feit dat de kosten te hoog zijn om nu zonder meer door te gaan met de planuitwerking, maar anderzijds te belangrijk om niets te doen! Ook is gevraagd aan het rijk om opties voor vervolg weer met de projectpartners te overleggen. De verantwoordelijke ministers willen graag in het najaar de koers voor het vervolg kunnen uitzetten.

Bijgevoegd treft u ter kennisname het rapport van de Taskforce Getij Grevelingen aan.

Getijdenenergie

In de genoemde laatste brief aan uw raden en staten is toegelicht waarom de minister zich in november 2022 genoodzaakt zag om innovatieve getijdenenergie als show case van de haak te laten vallen. Getijdenenergie op basis van bewezen technieken (middels zogenaamde free-flow turbines) zijn technisch wellicht (op termijn) mogelijk. Om te voorkomen dat kansen voor het opwekken van getijdenenergie in een doorlaatmiddel naar de toekomst toe geblokkeerd worden, is gekeken naar de ontwerp wensen die mogelijk mee te nemen zijn richting de planuitwerking. Deze ontwerp wensen zijn meegegeven en beoordeeld. Een aantal daarvan zijn overgenomen. Ze zijn eventueel later toe te voegen en spelen voor nu geen rol omdat ze voor wat betreft de financiële afweging nauwelijks van invloed zijn.

Betrokkenheid Raden en Staten

In een eerdere brief, van juli 2022, gaven wij aan te verwachten dat rond deze zomer sprake zou kunnen zijn van besluitvorming in Raden en Staten over de regionale bijdrage aan het vervolg. De afspraken over het project getij Grevelingen en de bijdrage vanuit de 4 regiopartners zijn vastgelegd in de bestuursovereenkomst Grevelingen-Volkerakzoommeer (2015) en Getij Grevelingen uit 2019.

Vooralsnog zijn alle reserveringen uit de overeenkomst, van in totaal € 22 miljoen, gehandhaafd. Net als de bijdrage in natura (€ 3 miljoen) vanuit het strategisch ontwikkelbudget Grevelingen in de vorm van synergieprojecten.

Op dit moment wordt daarover geen standpunt gevraagd. Dat kan aan de orde zijn op basis van besluitvorming door de minister. Afhankelijk van de besluitvorming kunnen beide provincies en beide gemeenten bepalen of en welke bijdrage zij willen (blijven) geven aan het project.

Wij merken in dit verband op dat op grond van het resultaat van de Taskforce het project eerder complexer dan eenvoudiger is geworden, het project qua doelstellingen niet meer het oorspronkelijke meervoudige bereik heeft en de financiële impact een omvang heeft die niet bij de provincies en gemeenten te beleggen is.

Zodra het standpunt van het Rijk bekend is en er meer inzicht is verkregen in de verhouding tussen rijk en regio in de ontstane situatie zullen de colleges met u beraadslagen over het vervolg. Daarbij zal ten minste aan de orde zijn te beoordelen of nog steeds, en zo ja in welke mate, wordt voldaan aan de door u gestelde randvoorwaarden voor deelname en financiële bijdrage aan dit traject.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Paula Schot
Wethouder water, gemeente Schouwen-Duiveland

Henk van Putten
Wethouder economische samenwerking, gemeente Goeree-Overflakkee

Dick van der Velde
Gedeputeerde ruimtelijke ordening, provincie Zeeland

Berend Potjer
Gedeputeerde energietransitie en natuur, provincie Zuid-Holland

Jeannette Baljeu
Gedeputeerde water, provincie Zuid-Holland